

Élelmiszerkínálat, 2017

- **A rendelkezésre álló élelmiszer-mennyiség fejenként napi 2 kilogramm volt**
- **Tovább nőtt a rendelkezésre álló hús mennyisége**
- **Változatlanul az étolaj vezet a zsiradékfelhasználásban**
- **A gabonafélék és a zöldségfélék kínálata nőtt, a burgonyaé és a gyümölcsöké csökkent**
- **Mérséklődött az egy főre jutó alkohol mennyisége, de nőtt a hazai termelés jelentősége**

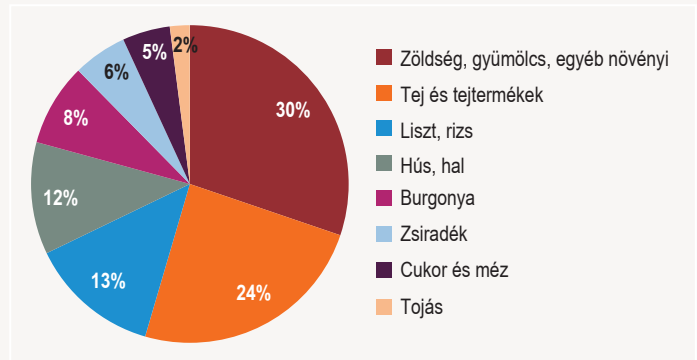
Az összes rendelkezésre álló élelmiszer több mint harmadát jelentő **állati eredetű termékek** (hús, hal, tej, tojás) fogyasztható mennyisége az előző évhez képest átlagosan **1,0%-kal nőtt**, a **növényi termékek esetében** (liszt és rizs, burgonya, zöldségfélék és gyümölcsök, egyéb növényi eredetű élelmiszerek) **ugyanilyen mértékben csökkent**.

2017-ben 2016-hoz viszonyítva nem változott a zsiradékok, ugyanakkor emelkedett a cukor és méz (4,8%-kal) rendelkezésre álló mennyisége.

Az **élelmiszer-kínálat szerkezetén belül** a korábbi évekhez hasonlóan az összes fogyasztható élelmiszer több mint felét tették ki a zöldségfélék és gyümölcsök, valamint a tej- és tejtermékek, további negyedét adták a cereáliák és a húsfélék.

1. ábra

Az élelmiszerkínálat megoszlása, 2017

1. tábla

A rendelkezésre álló élelmiszer-mennyiség fejenként napi 2 kilogramm volt

2017-ben hazánkban a lakosság számára rendelkezésre álló **összes élelmiszer mennyisége**¹ fejenként 680 kilogramm (2 kilogramm/fő/nap) volt, az előző évhez képest **nem változott**. A hazai felhasználás két év alatt 2,0, 2010-hez mérten 6,7%-kal bővült. A bázisévet megelőző tíz évet tekintve 2016-ban és 2017-ben volt legmagasabb az egy főre jutó élelmiszer mennyisége, és a 2017. évi szinten volt a 2000-es évek közepén is.

2017-ben a burgonya, a zöldségfélék és gyümölcsök, továbbá a tej és tejtermékek esetében kisebb, a többi élelmiszercsoportban 2–7%-kal nagyobb volt a kínálat a 2016. évinél.

A rendelkezésre álló élelmiszer mennyisége

Élelmiszer	2005	2010	2015	2016	2017	2012–2016 átlaga	2017	
	kilogramm/fő						előző év	2012–2016 évek átlaga
							százalékában	
Hús	63,5	56,7	63,9	66,4	71,2	60,2	107,2	118,4
Hal ^{a)}	3,6	3,5	6,0	6,0	6,4	..	106,7	..
Tej és tejtermékek	166,8	156,8	165,6	169,0	165,5	159,0	97,9	104,1
Tojás	16,0	13,7	13,3	13,6	13,8	12,9	101,5	106,8
Zsiradék	36,5	34,6	36,3	37,3	37,3	35,0	100,0	106,7
Liszt és rizs	97,3	88,2	83,8	88,4	90,4	85,3	102,3	106,0
Burgonya	66,8	60,5	60,6	59,4	57,1	60,8	96,1	93,9
Cukor és méz	31,6	29,2	30,8	31,5	33,0	29,5	104,8	111,8
Zöldségfélék és gyümölcsök	194,8	190,0	202,6	204,4	200,8	193,4	98,2	103,8
Egyéb növényi eredetű	4,3	4,4	4,4	4,5	4,8	4,0	106,7	118,8
Összesen	681,2	637,6	667,3	680,5	680,3	...	100,0	..

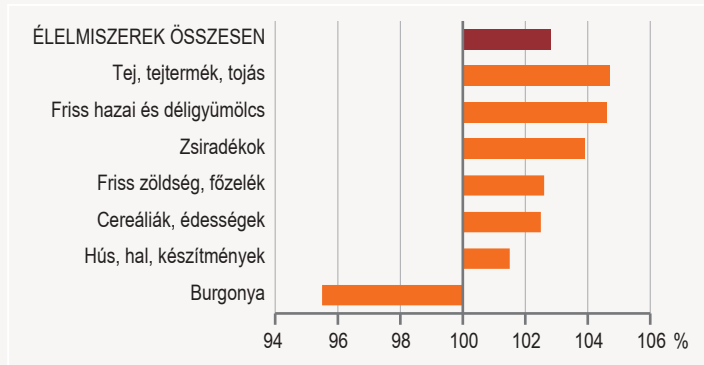
a) 2014-től az egy főre jutó hal mennyiségét élőhelyben közöljük. Lásd a [módszertant](#).

¹ A lakossági élelmiszer-fogyasztás számbavétele élelmiszermérlegek összeállításán alapul. Az ezekből származtatott és itt közölt egy főre jutó fogyasztási adatok a lakosság számára rendelkezésre álló kínálatot, fogyasztható mennyiségeket jelenti. Részletesebben lásd a [módszertant](#).

Az élelmiszerek fogyasztói ára 2017-ben átlagosan 2,8%-kal emelkedett. Ezen belül ennél nagyobb mértékben drágultak a gyümölcsök (4,6%), a tej, tejtermékek, tojás (4,7%), valamint a zsiradékok (3,9%). Az átlagosnál kisebb mértékben (1,5%-kal) nőtt a hús, hal és készítmények fogyasztói ára, közülük azonban 10%-kal került többre a sertéshús, miközben 15%-kal olcsóbb lett a baromfi. A burgonya – az előző évi 26%-os drágulás után – 4,5%-kal kevesebbe került.

2. ábra

Fogyasztóiár-index, 2017 (előző év=100)

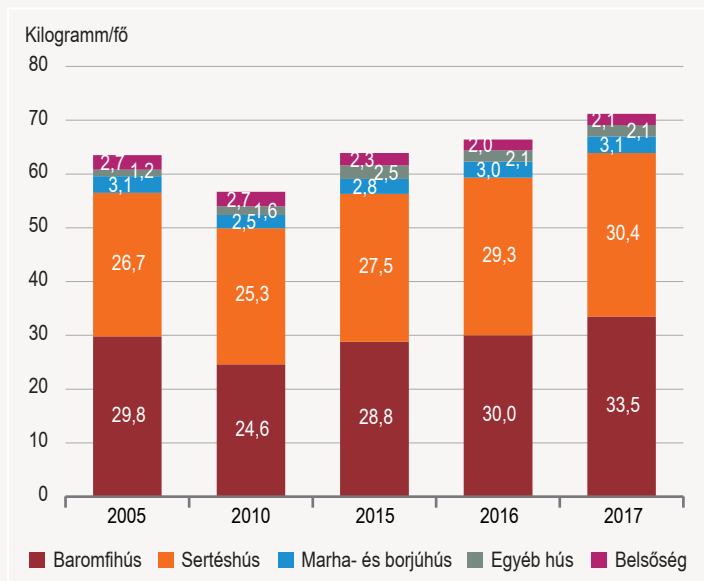

Tovább nőtt a rendelkezésre álló hús mennyisége

Az **egy főre jutó húskínálat** 2017-ben 71 kilogramm volt (napi 200 gramm/fő), **5 kilogrammal több, mint 2016-ban**. A 2017. évi húskínálat az előző öt év átlagát majdnem 20%-kal haladta meg.

3. ábra

A húskínálat megoszlása

A rendelkezésre álló összes húsmennyiségben változatlanul a **baromfi** aránya a legnagyobb (47%), részesedése valamelyest nőtt 2016-hoz képest. Az egy főre jutó baromfi (34 kilogramm) az előző évhez viszonyítva **3,5 kilogrammal**, 2012–2016 átlagához mérten 6 kilogrammal, mintegy negyedével **volt több**.

A **sertéshúskínálat 1 kilogrammal nőtt**, éves viszonylatban és meghaladta a 30 kilogrammot egy főre vetítve. Ez a mennyiség 15%-kal felülmúlta a megelőző öt év átlagát, ugyanakkor a sertéshús részesedése (43%) 2017-ben alig érzékelhetően mérséklődött.

A rendelkezésre álló marhahús egy főre jutó mennyisége változatlanul 3 kilogramm volt, részesedése mindössze 4,0%.

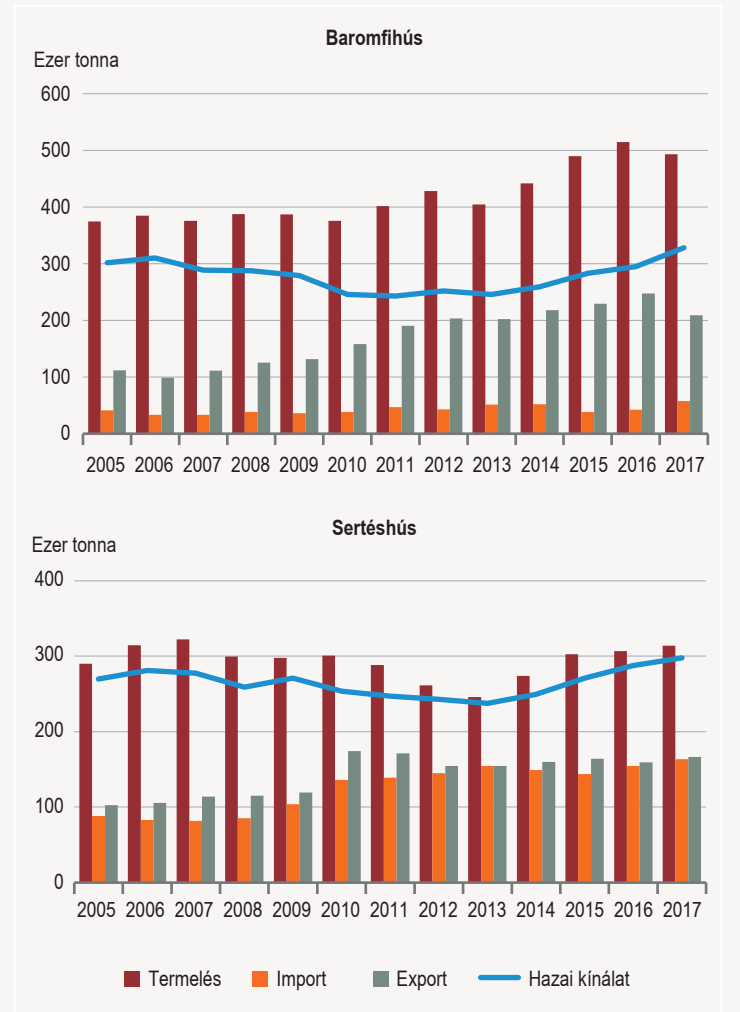
A **baromfi-hús-termelés** 2017-ben a 2016. évi rekordszinthez képest 4,2%-kal mérséklődött (493 ezer tonna), ugyanakkor a kis jelentőségű

behozatal számottevően nőtt (58 ezer tonna). A termeléssel párhuzamosan a **baromfi-hús kivitele** is visszaesett, 15%-kal (209 ezer tonna), elsősorban a baromfi-északvetésben.

A **sertéshústermelés** szerény mértékben (2,5%-kal) bővült az előző évhez mérten (314 ezer tonna). A hústermelésen belül a vágóhidak kibocsátása gyakorlatilag nem változott, miközben a házi vágások száma – az előző évi nagymértékű csökkenés után – kissé nőtt. Ez utóbbi részesedése ennek ellenére csak 7,0%. A **sertéshúsexport** (166 ezer tonna) 2017-ben 4,3, az **import** (163 ezer tonna) 5,8%-kal bővült. Az exporttöbblet így mindössze 3 ezer tonna volt. Az import a hazai felhasználás alig több mint felét tette ki.

4. ábra

A sertés- és a baromfi-húskínálat alakulása

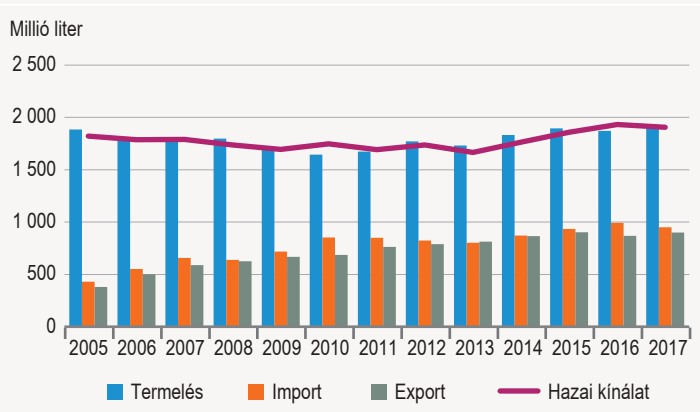
A **tojáskínálat** 2017-ben 238 darab (14 kilogramm) volt egy főre vetítve (5 darab/fő/hét), **4 darabbal nőtt az előző évhez képest**, 2012–2016 átlagát pedig 15 darabbal (6,8%-kal) haladta meg, így az egy főre jutó tojás mennyisége a 2010. év szintjét éri el.

Az egy főre jutó **tej- és tejtermékek** fogyasztható mennyisége 2017-ben 195 liter volt, ami napi fél liter tejnek felel meg. A kínálat 2016-hoz képest **2,1%-kal**, a két évvel korábbi szintre **esett vissza**, az előző öt év átlagánál azonban 4,1%-kal nagyobb volt.

A **hazai tejtermelés** 2017-ben – az előző évi mérséklődés után – 2,6%-kal nőtt, és 2003 óta először haladta meg az 1900 millió litert. A tej és tejtermékek **exportja** (901 millió liter) 3,7%-kal bővült. A **behozatal** hároméves növekvő tendencia után 2016-hoz mérten 4,2%-kal csökkent (951 millió liter), azonban így is némileg meghaladta az exportot. A behozatal az utóbbi évekkel megegyezően a hazai felhasználás mintegy felét tette ki.

A tej és tejtermékek kínálatának alakulása

5. ábra

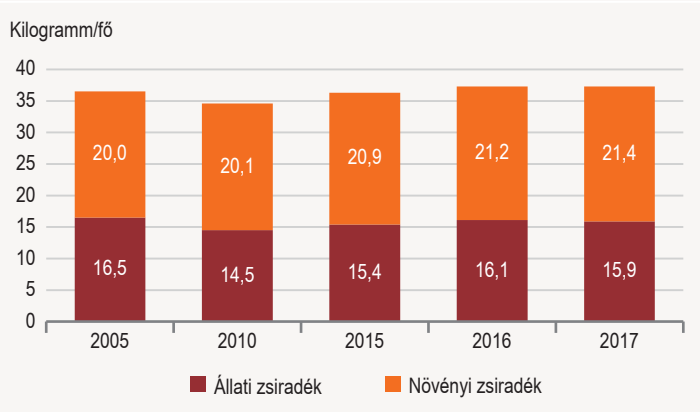
Változatlanul az étolaj vezet a zsiradékfelhasználásban

Az összes felhasználható zsiradék mennyisége (37 kilogramm/fő) 2017-ben éves összehasonlításban 2016-hoz képest nem változott, az előző öt év átlagánál 6,8%-kal több volt. A 2005–2017 közötti időszakban a felhasználás éves szinten 33 és 38 kilogramm között alakult.

Míg az állati zsiradékok mennyisége (16 kilogramm/fő) 2017-ben kissé csökkent – az összes zsiradékmennyiség 43%-át tette ki –, addig a növényi zsiradékoké (21 kilogramm/fő) alig érzékelhetően nőtt.

6. ábra

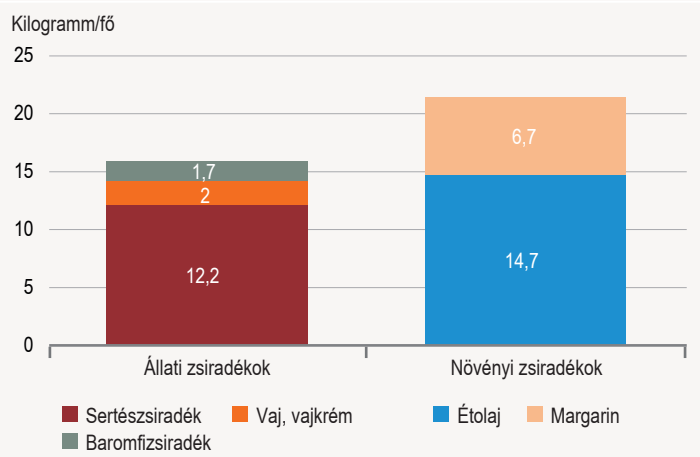
A rendelkezésre álló zsiradék mennyiségének alakulása

Az állati zsiradékok háromnegyede sertézsiradék, a növényi zsiradékok 70%-a étolaj.

7. ábra

Az állati és a növényi zsiradékok megoszlása, 2017

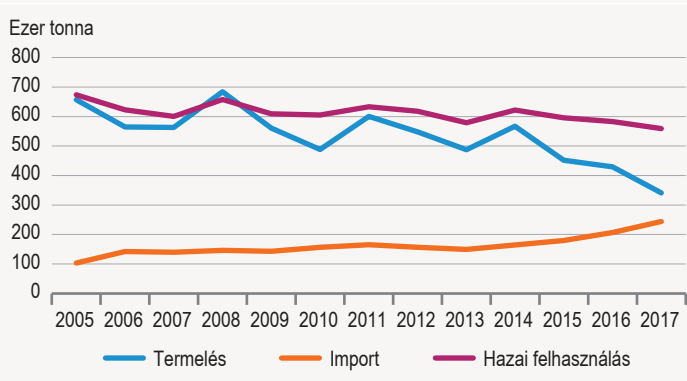
A gabonafélék és a zöldségfélék kínálata nőtt, a burgonyáé és a gyümölcsöké csökkent

A rendelkezésre álló liszt és rizs egy főre jutó mennyisége (90 kilogramm/fő) 2017-ben és az azt megelőző két évben is nőtt, a tárgyévben 6,0%-kal múlta felül az előző öt év átlagát. A cereáliák egy főre jutó mennyisége utoljára 2006-ban haladta meg a 90 kilogrammot.

Burgonyából 2017-ben egy főre vetítve 57 kilogrammra (1 kilogramm/hét/fő) csökkent a rendelkezésre álló mennyiség, 2016-hoz képest 2 kilogramm, 2012–2016 átlagától 4 kilogramm maradt el. A burgonya-felhasználás 2015 óta folyamatosan mérséklődik, amit egyre inkább az import fedez.

8. ábra

A burgonyakínálat alakulása

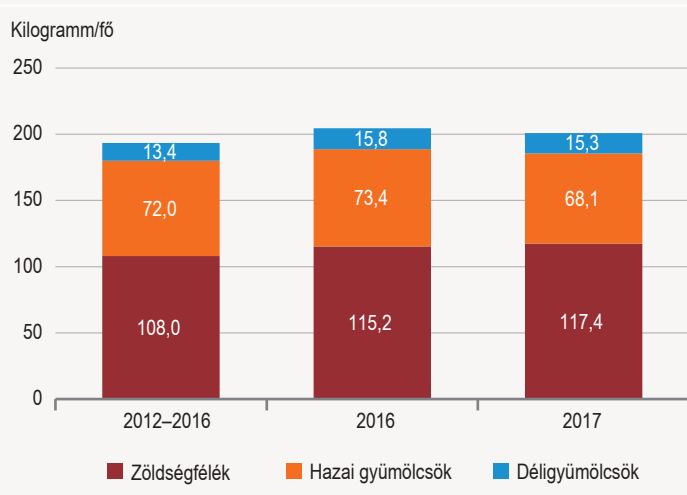
Az zöldségfélék és gyümölcs egy főre jutó mennyisége (201 kilogramm) 2017-ben 1,8%-kal mérséklődött 2016-hoz képest. Ezen belül zöldségfélékből egy főre vetítve 2 kilogrammal több (117 kilogramm), gyümölcsökből 6 kilogrammal kevesebb (83 kilogramm) állt rendelkezésre. Ez összesen napi fél kilogramm zöldséget és gyümölcsöt jelent.

A zöldségfélék kínálata 2012–2016 átlagához képest majdnem tizedével emelkedett, miközben a gyümölcsöké 2,7%-kal alacsonyabb volt.

A fogyasztható gyümölcsök 82%-a Magyarországon is termeszthető, 18%-a déligyümölcs volt.

9. ábra

A zöldség- és gyümölcskínálat alakulása

A burgonyatermés 2014 óta folyamatosan csökkent, 2017-ben (341 ezer tonna) 21%-kal termelt kevesebb az előző évinél. A burgonyaimport (friss és feldolgozott termékek) ezzel ellentétben 18%-kal emelkedett (244 ezer tonna). A hazai zöldségtermés (1,7 millió tonna) 2017-ben 1,9%-kal nőtt éves viszonylatban. A zöldségimport (317 ezer tonna) gyakorlatilag nem változott, a behozatal a rendelkezésre álló mennyiség háromtizedét tette ki. A zöldségfélék kivitele (775 ezer tonna) 3,9%-kal bővült 2016-hoz képest.

A **gyümölcstermés** 2017-ben – az előző évi 2,9%-os csökkenés után – 4,3%-kal kevesebb volt, ennek ellenére a **gyümölcsök kivitele** (247 ezer tonna) 16%-kal nőtt. A behozatal (334 ezer tonna) – beleértve a déligyümölcsöket – 2,5%-kal mérséklődött.

Mérséklődött az egy főre jutó alkohol mennyisége, de nőtt a hazai termelés jelentősége

Az egy főre jutó **összes szeszesital** 2017-ben 9,1 abszolút literre² csökkent a 2016. évi 9,5 literről. Ez a mennyiség 2007 óta 9 és 11 liter között ingadozott. A szeszesital-kínálat 2017-ben az előző öt év átlagánál (9,3 liter) 2,2%-kal alacsonyabb volt.

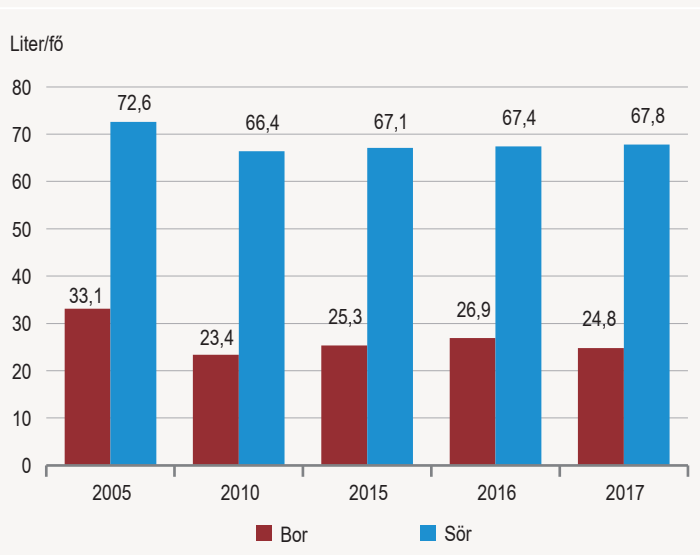
2017-ben egy főre vetítve 25 liter bor állt rendelkezésre, **2 literrel kevesebb**, mint 2016-ban, ugyanakkor 1 literrel több az előző öt év átlagánál. Ez a mennyiség a 2005–2017 közötti időszakot tekintve közepesnek tekinthető, és kevesebb mint heti 1 üveg bornak felel meg.

2017-ben a **rendelkezésre álló sör** 68 liter volt egy főre vetítve, **1 literrel több** az előző évinél, illetve 2012–2016 átlagánál. A hazai sörkínálat 2010 óta nem éri el fejenként a 70 litert. A 2017. évi mennyiség hetente 2,5 üveg sörnek felel meg.

Az egy főre jutó **égetett szeszes ital** 2017-ben **3,2 abszolút literről 3,0 literre csökkent**, és alacsonyabb 2012–2016 átlagánál is (3,3 liter).

10. ábra

A bor- és sörkínálat alakulása

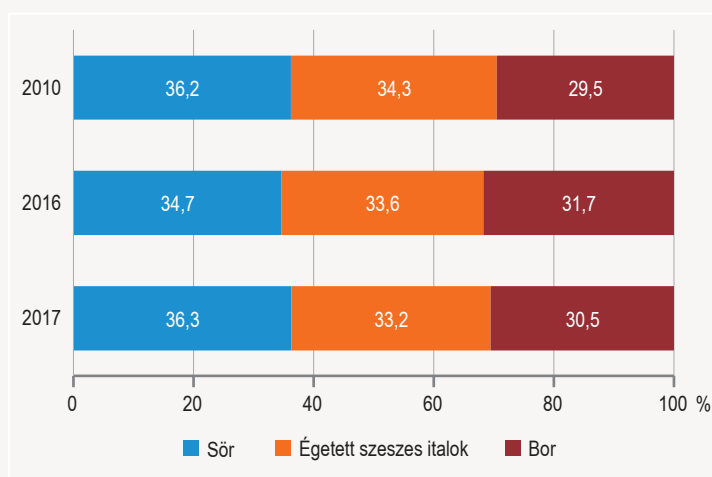

A szeszesital-kínálat szerkezetében az utóbbi években nem történt lényeges változás. 2017-ben továbbra is a sör került az első helyre, részesedését (36%) némileg növelve 2016-hoz képest. Második helyen az égetett szeszes italok álltak, ennek kínálata egyharmada az összesnek, míg harmadik helyen maradt a bor. 2017-ben az égetett szeszes italok és a bor részesedése egyaránt némileg csökkent.

² 100°-os szeszre átszámítva.

A szeszesital-kínálat egy főre jutó megoszlása*

11. ábra

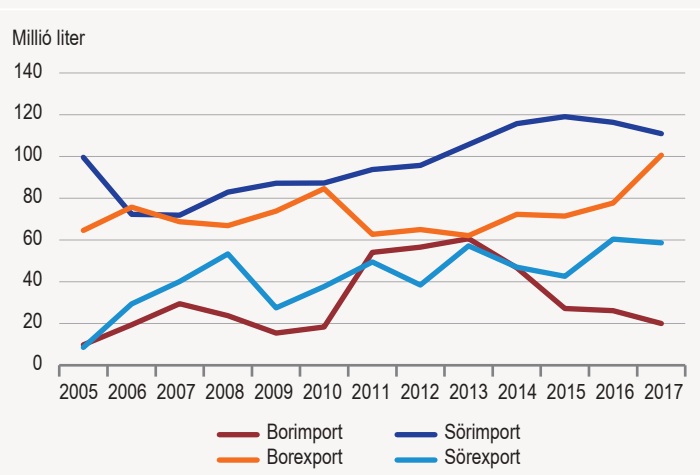

*100°-os szeszre átszámítva.

2017-ben a **bortermelés** volumene (358 millió liter) 18%-kal nőtt 2016-hoz képest, ezzel az utóbbi tíz év legmagasabb értékét érte el. A **borexport** 2000-től számítva szintén a maximumára emelkedett. 2017-ben majdnem 30%-kal nőtt a kivitel 2016-hoz viszonyítva, és elérte a 100 millió litert. Az előző évek tendenciáját követve folytatódott a **borimport** (20 millió liter) csökkenése, 2017-ben 23%-kal volt kisebb a behozatal a 2016. évinél. A borimport részesedése a hazai felhasználásból így már nem érte el a 10%-ot. A **sörtermelés** 2012-től 2015-ig folyamatosan csökkent (614 millió literre), azonban 2016-ban megfordult a trend, és 2017-ben 1,0%-kal nőtt a kibocsátás éves viszonylatban. A **sörimport** 2017-ben (111 millió liter) második éve mérséklődött, 2016-hoz képest 4,6%-kal. A behozatal a hazai kínálat 17%-át tette ki.

12. ábra

A bor és a sör külkereskedelmi forgalmának alakulása

További adatok, információk (linkek):

[STADAT – Hosszú idősorok – 4.1.2.1. Élelmiszermérlegek a rendelkezésre álló élelmiszerek mennyisége](#)

[STADAT – Hosszú idősorok – 4.1.2.2. Egy főre jutó tápanyag napi mennyisége](#)

[STADAT – Idősoros éves adatok – 4.1.27 A rendelkezésre álló élelmiszer és tápanyag egy főre jutó mennyisége](#)

[Agrárcenzusok – Hosszú idősorok – 7.1. A rendelkezésre álló élelmiszer és tápanyag mennyisége](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu